

О. В. Загаєцька

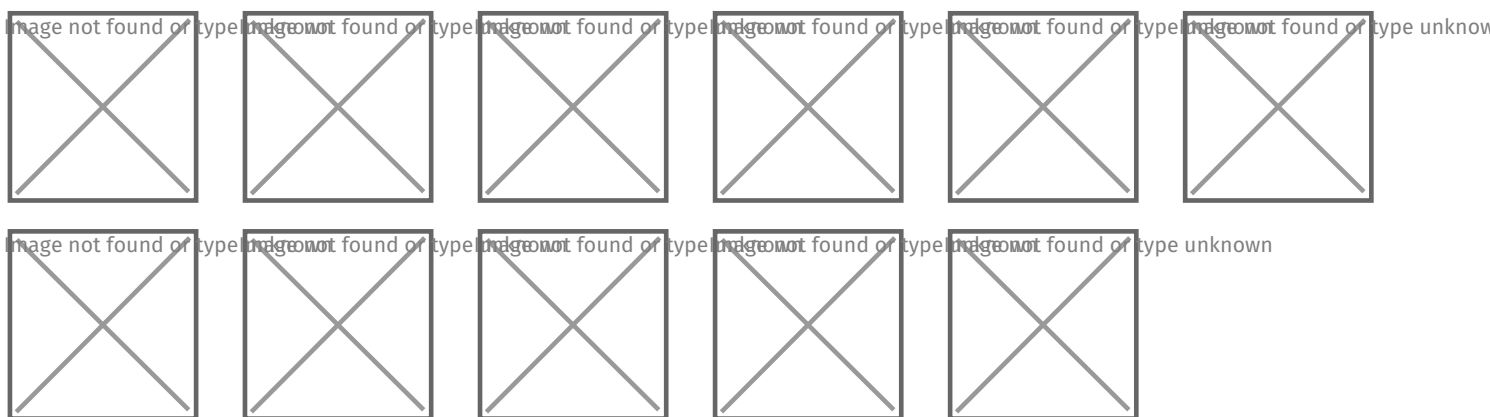
Чебаник Василь Якович

ЧЕБАНИК Василь Якович (05. 08. 1933, с. Клішківці, нині Дністровського р-ну Чернівецької обл. — 13. 03. 2025, Київ) — графік, педагог. Національна премія України імені Т. Шевченка (2019; за роботу над проектом «Графіка української мови»). Заслужений діяч мистецтв УРСР (1979). Член-кореспондент НАМУ (2013). Член НСХУ (1970). Закінчив Київський художній інститут (1963; викладачі [В. Касіян](#), [І. Плещинський](#)), де й працював на кафедрі графічних мистецтв від 1962 (нині Національна академія образотворчого мистецтва і архітектури): від 1972 — доцент, 1972—75 — декан живописного, графічного та скульптурного факультетів, від 1973 — керівник майстерні дизайну книги та інтролігації, від 1980 — професор кафедри графіки; 2000—04 — професор кафедри графічних мистецтв та кафедри дизайну; 2008—12 — завідувач, від 2012 — професор кафедри графічного дизайну Київської академії декоративно-прикладного мистецтва і дизайну. Для творів Ч. характерні майстерний малюнок, графічна експресія, переконлива образність. Оформив книги: «Камінний господар» Лесі Українки (1965), «Сонети» В. Шекспіра (1966), «П'єси» О. Корнійчука (1969), «Твори» О. Гончара (1975), «Нічні роздуми старого майстра» М. Бажана, «Собор паризької Богоматері» В.-М. Гюґо (обидві — 1976), збірки поезій «Голосіївська осінь» М. Рильського (1985), «Так ніхто не кохав» В. Сосюри (1987), «Чари ночі» Олександра Олеся (1989), «Дорога болю» В. Стуса (1990), «Десь на дні мого серця» П. Тичини (1991; усі — Київ). Створив серії листівок-портретів «Класики української літератури» (1966), до ювілеїв Леонардо да Вінчі, Рафаеля (обидві — 1969), О. Довженка (1970), Лесі Українки (1971), а також геральдику й атрибутику для Національного університету «Києво-Могилянська академія» (1993—94). Автор абеткової графіки «Рутенія» (проект «Графіка української мови», 2001—24), підсумком роботи над яким стала книга «Графіка української мови. Рутенія» (К., 2022; 2024),

де представлено високохудожні зразки сучасних шрифтів, створених на основі українських рукописних книг. Віродив традиції оформлення палітурок книг, альбомів, футлярів, скриньок для зберігання цінних речей шляхом тиснення шкіри, використання металевих прикрас, інкрустації, емалі. Оформив та виготовив оправи книг «Конституція України» для Президентів України (початок 1990-х рр., 1996, 2001 — церемоніальний), Псалтир (2005), Біблію, Часослов, «Хвальну книгу» Національного університету «Києво-Могилянська академія» та ін. Декоративний футляр, виготовлений Ч. з натуральної шкіри та латуні, Л. Кучма подарував 2000 Б. Клінтону; для подарунка Г. Колю майстер оформив скриньку для зберігання мозаїки. Серед учнів — [В. Бистрякова](#), [О. Бичко](#), [Н. Болдирева](#), [І. Василевський](#), [Г. Галинська](#), [В. Гордійчук](#), [В. Іванов-Ахметов](#), [О. Івахненко](#), [Н. Корнєєва](#), [Н. Кохаль](#), [О. Лебідь](#), [Н. Лопухова](#), [В. Малинка](#), [О. Мікловда](#), [Б. Негода](#), [М. Ольхова](#), [М. Ольшевська](#), [Ю. Правдохіна](#), [?. ????????](#), [А. Толкачова](#), [Сергій та Антон Якутовичі](#).

Фотоілюстрації

Рекомендована література

1. Хто дістане перли з морського дна? // Київ. 1989. № 1;
2. Загаєцька О. Графіка української мови Василя Чебанника // Образотворче мистецтво. 2005. № 4;
3. Її ж. Василь Чебаник — подвижник української книжкової графіки // Вітчизна. 2006. № 3—4;
4. Антонюк О. Шкіряне палітурництво — одна з яскравих граней творчості Василя Чебанника // Образотворче мистецтво. 2008. № 1.

Бібліографічний опис:

Чебаник Василь Якович / О. В. Загаєцька // Енциклопедія Сучасної України [Електронний ресурс] / Редкол.: І. М. Дзюба, А. І. Жуковський, М. Г. Железняк [та ін.] ; НАН України, НТШ. – К. : Інститут енциклопедичних досліджень НАН України, 2025. – Режим доступу: <https://esu.com.ua/article-888665>

2001-2025 © Ця енциклопедична стаття захищена авторським правом згідно з чинним законодавством України ([докладніше](#)).